

ÅRSPLAN 24/26

Hektneråsen FUS barnehage

Hektneråsen

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

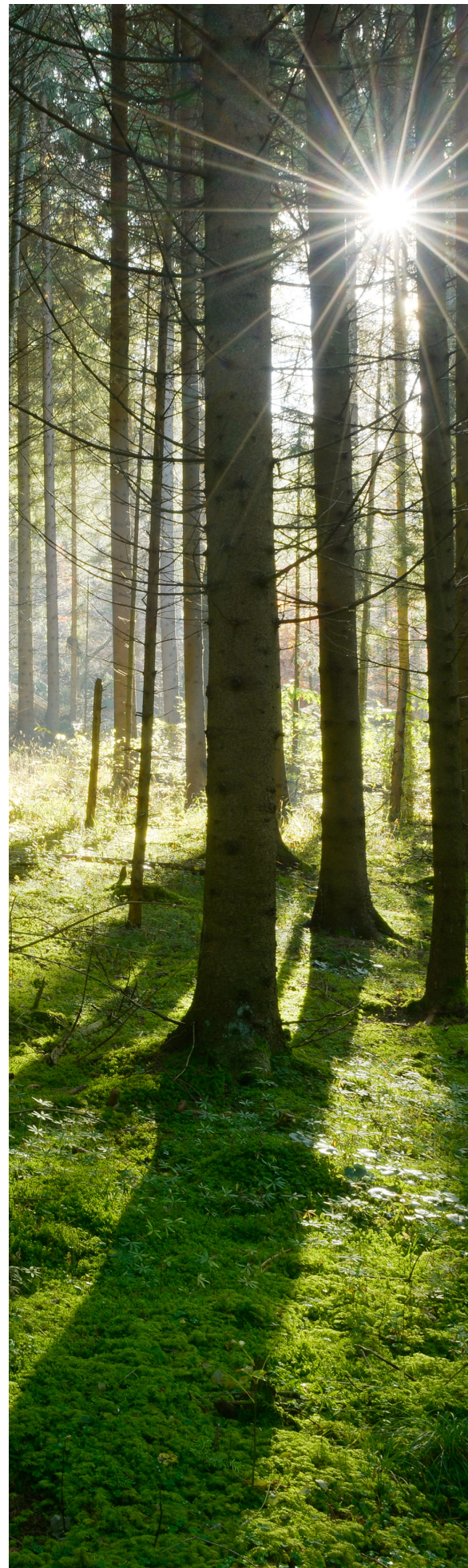
7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

- Visjonene skal ligge til grunn for vårt pedagogiske arbeid i Hektneråsen FUS barnehage, i alt fra månedsplaner og hverdagsaktiviteter til den daglige kontakten med barna.

Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

- Vi er stolte av jobben vår og tar eierskap til alle våre oppgaver.
- Vi har alltid et fang eller en trygg hånd å tilby barna.
- Vi tør å utfordre oss selv og gamle vaner.
- Vi evner å skape de magiske øyeblikkene i hverdagen.
- Vi er engasjert og viser positivitet.
- Vi lytter aktivt.
- Vi tar avgjørelser basert på fakta og fagkunnskap.
- Vi verdsetter handlekraft og kreativitet.

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde.
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse.
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller.
- FUS barn har det gøy i barnehagen.

Våre metoder for å jobbe mot målene:

I Hektneråsen FUS barnehage har vi fokus på å skape et positivt klima i barnegruppene gjennom å være tilstedeværende og sensitive voksne. Vi ønsker at alle barn skal få muligheten til å være de beste versjonene av seg selv. Barna skal oppleve anerkjennelse og trygghet som gir de muligheten til å være utforskende. Sentralt i vår barnehage finner du leken og lekens egenverdi. Lek gir grunnlag for læring og mestring. Gjennom strukturert godt arbeid med Barnet Først og Tuning in to kids er vi stadig i utvikling og øker kvaliteten i det relasjonelle arbeidet med barna hver eneste dag.

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

Barnehagen består av pedagogiske ledere, barnehagelærere, pedagogiske medarbeidere og fagarbeidere. Hektneråsen FUS barnehage ligger i Rælingen kommune og ble åpnet i 2011.

Her er vi så heldige at vi har skogen og Østmarka som nærmeste nabo. Vi har et unikt uteområde som består av naturtomt, grillhytte, grillplass og lekeplasser tilpasset aldersgruppene. Hektneråsen FUS er en barnehage som prioriterer å være mye ute med barna hele året.

Barnehagen har fem avdelinger fordelt på to etasjer. Gresshoppa og Sommerfuglene er våre småbarnsavdelinger som har plass til 21 barn hver i alderen 1-3 år. Edderkoppen, Marihøna og Maurtua har 24 barn hver i alderen 3-6 år. Maurtua er

barnehagens utegruppe, og de veksler på å bruke barnehagens grillhytte, lekeplassen vår, skogen i nærområdet samt lokaler inne i barnehagen. Utegruppa har et eget årshjul som de følger, i tillegg til barnehagens felles årshjul. Der har de fokus på natur og friluft med temaer som: sanking av mat, bærekraft, gjenvinning, skogens dyr og dyrespor.

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

- Barndommen er en livsfase med stor egenverdi. Barndommen skal vernes om, og fylles med det barna er opptatt av.
- Barnehagen skal være et trygt sted hvor barna får mulighet både til å oppleve utfordringer, utvikle sine evner - og ikke minst - oppleve dager med glede, lek og felleskap.
- Vi møter barna der de er og hjelper dem til å utvikle og videreutvikle et positivt selvbilde gjennom omsorg, empati, mestring, utforskning, refleksjon og tilstedeværelse i livene deres.
- Barnehageårene er en viktig periode for barnas følelsesmessige utvikling. Barnehagen har derfor en viktig rolle i å tilrettelegge for utviklingen av barnas emosjonelle verden og for utviklingen av barnas emosjonelle kompetanse.
- Barnehageårene er en viktig periode i starten av livet.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

- Gi barna tid og rom for å uttrykke seg og lytte. Dette gjør vi gjennom barnesamtaler, hverdagssamtaler og observasjoner.
- Felles temaarbeid for hele barnehagen.
- Barna skal jevnlig få mulighet til deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet (barns medvirkning).
- Barna skal oppleve at de har en stemme, de blir lyttet til, sett og blir tatt på alvor (inkludering).

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

I Hektneråsen FUS barnehage ønsker vi å bidra til å styrke barns følelse av å mestre livet. Hos oss skal barna, i møte med de voksne og hverandre i barnegruppene, kjenne på at det er bra nok å «bare» være seg selv. De skal få kjennskap til at vi kommer fra ulike familiesammensetninger, har ulik tro, kultur og bakgrunn, at vi mennesker ikke tenker likt, og samtidig skal barna vite at det er helt ok. Vi skal lære barna å respektere og anerkjenne hverandre for den de er, og ikke ha fokus på kropp og utseende.

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

Hos oss skal barna oppleve at ingen dømmer dem. I daglig samspill skal barna erfare nestekjærlighet og viktigheten av å vise at vi bryr oss om hverandre, samtidig som de opplever hvor godt det er å kjenne at andre bryr seg om dem. Gjennom aktiviteter, lek og andre møter i hverdagen skal barna erfare solidaritet og kjenne på det å være en del av et fellesskap og få støtte. Barna skal få kjennskap til at det finnes ulike måter å tenke og leve på. I møte med åpne og lyttende voksne skal barna oppleve og lære at de blir respektert uavhengig av familiesammensetning, kultur, tanker eller identitet.

Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10.)»

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

Barna skal lære om bærekraftig utvikling, og betydningen av det å ta vare på den planeten vi lever på. De skal få begynnende forståelse av det å skape en verden som deres barn igjen kan leve godt i. Barna skal lære om hva det vil si å utnytte ressursene jorden tilbyr, uten å ødelegge den.

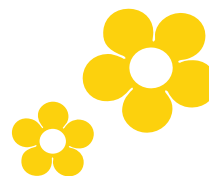

Livsmestring og helse

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

Barnehagen skal gi barna verktøy for å mestre eget liv, og ta gode valg. For oss er det viktig å hjelpe barna med å mestre motgang, håndtere utfordringer og forstå egne og andres følelser. Vi ønsker å skape en atmosfære der barna føler seg trygge og ivaretatt.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vendt mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter eller erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn utrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for

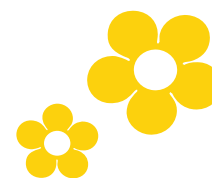
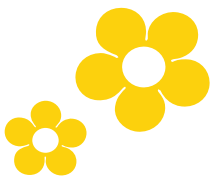
å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barnas høyde. De ansatte tar barnets perspektiv og legger til rette for alle barns deltakelse i aktiviteter.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom læring av hvordan fakta henger sammen og det å kunne lære fakta. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk), komme med innspill eller stille spørsmål. På den måten kan barna holde på lenger med en aktivitet og kan dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar - sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna ikke til, de stiller åpne spørsmål der svaret krever mer enn ett eller to ord. De ansatte repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det barna og det de selv gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser og erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukkommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering og igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først:

I Hektneråsen FUS arbeider vi med Barnet først gjennom interne og eksterne observasjoner gjennomført av CLASS sertifisert personell. I etterkant mottar barnehagen en rapport som avdelingene arbeider videre med. Avdelingene lager handlingsplaner ut ifra rapporten for å styrke kompetansen og utviklingen til personalet. CLASS er forkortelse for Classroom Assessment Scoring System og er et måleverktøy som måler kvaliteten på samspillet mellom barn og ansatte. Verktøyet måler i hvilken grad de voksne gir muligheter for emosjonell og kognitiv utvikling i samspillet.

Barnehagen har pr 2024 to ansatte som har tatt kurs i CLASS og som har blitt sertifiserte observatører.

OMSORG:

I Hektneråsen FUS skal vi lytte til det barna sier både nonverbalt og verbalt, vi skal gi barna små hint, og stimulere deres nysgjerrighet for å hjelpe de på vei om de står fast. Vi voksne skal være gode forbilder for barna, og vise at i vår barnehage er det lov til å prøve og feile. Det aller viktigste er å gi barna evnen til å stole på seg selv og få et positivt selvbilde. Vi er opptatt av at alle barn har et behov for å bli sett og hørt. Det er helt avgjørende for oss at barna opplever å ha trygge tilstedeværende voksne rundt seg som viser omsorg og setter tydelige rammer og grenser. Dette er igjen med på å gi barn gode forutsetninger til å takle både medgang og motgang som de vil møte senere i livet. Trygge barn skaper nysgjerrige og undrende barn.

LEK:

Lek er en sentral og viktig del av barns liv. Gjennom leken øver barna seg på sitt eget sosiale liv. Leken er med på å utvikle motoriske ferdigheter, sosial kompetanse, språkferdigheter og samarbeidsevne. Leken er frivillig, indre motivert, selvalgt og med masse humor.

Vi voksne har en særdeles viktig oppgave i barns lek og må være oss bevisste vår rolle. Vi skal ikke styre, men veilede barna i situasjoner hvor de sliter med samspillet eller føler seg utenfor.

Et barn med gode lekeegenskaper vil lettere knytte vennskapsbånd, og når du har en venn har du større sjanse for å utvikle deg i positiv retning. Inkludering av alle barn i leken er noe vi har fokus på.

DANNING:

Gjennom danning gir vi barna kunnskap til å inkludere hverandre uansett bakgrunn og kultur. Vi skal vise dem at alle mennesker er like mye verdt og at nytt og annerledes ikke er skremmende. Barna skal møte voksne som tar tak i mobbing og utestengelse, og som lærer barna viktigheten av å inkludere hverandre. Danning skjer i samspill med omgivelsene, og setter barna i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å være nysgjerrig, undre seg på omverdenen og se seg selv som et verdifullt medlem av et større

felleskap. Barna skal kunne ytre sine meninger og samtidig føle at de blir tatt på alvor.

VENNSKAP OG FELLESSKAP:

Barna hos oss skal få støtte og kompetanse i hvordan man får en venn, og hva det vil si å ha, og å være en venn. De skal oppleve at de får hjelp om de ikke mestrer, veiledning i hvordan en tar vare på vennskap, og har respekt for egne og andres grenser. Barnehagen skal ta vare på relasjoner mellom barna, og samtidig legge til rette for nye vennskap. Ønsket er at barna skal bygge egne vennskapsnettverk gjennom felles opplevelser. Vi jobber forebyggende mot mobbing og erting, gjennom å løfte frem hvert barns unike egenskaper. «I barnehagen skal alle barn erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 23).

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK:

Vi er opptatt av å «bade» barna i språk ved å sette ord på alt vi gjør gjennom hele dagen. Vi ønsker å skape et godt språkmiljø som oppmuntrer barna til å bruke både verbal og nonverbal kommunikasjon, og til lek med skrift- og talespråket. Barna hos oss skal oppleve at de voksne lytter, undrer seg og er interessert i det dem sier. Gjennom samtaler og hverdagslige aktiviteter skal barna få kunnskap om hvordan de kan bruke språket til å sette ord på f.eks. følelser, tanker, meninger og erfaringer.

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Gi barna tid og rom for å lytte og samtale.
- De ansatte skal fange opp barnas tanker og meninger om egen hverdag gjennom deres verbale og nonverbale uttrykk.
- Barna er med på å planlegge aktiviteter i hverdagen gjennom observasjon fra ansatte og med egne ønsker.
- Vi skal være spontane og åpne for endringer rundt opprinnelige planer.
- Jobbe frem gode rutiner for de daglige kommunikasjonene mellom foreldre og ansatte.

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- FAU – Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen, og skal fremme deres fellesinteresse og bidra til samarbeid mellom barnehagen og foreldregruppen. FAU tar initiativ til sosiale aktiviteter for barn og foreldre.
- SU – Samarbeidsutvalget. Består av én forelder og én ansattrepresentant fra hver avdeling samt daglig leder. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ i barnehagen.
- Utviklingssamtaler.
- Foreldremøte.
- Daglige samtaler og kommunikasjon.
- Sosiale sammenkomster med foreldre; f.eks. Lucia, påskefrokost, sommerfest ol.

Samarbeid med andre instanser:

- Barnehageadministrasjonen i kommunen
- PPT
- Barnevernet
- Tverrfaglig team
- Helsestasjon
- Skole

SAMMEN GIR VI
BARNDOMMEN VERDI:
VENNSKAP, LEK OG GLEDE
OG HVERDAGSMAGI

7. OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Informasjon til nye foreldre i løpet av våren.
- Oppstartssamtale før barnet starter.
- Besøksdag for nye barn hjemme og/eller i barnehagen i juni.
- Fast kontaktperson for nye barn i tilvenningsperioden.
- Anbefaler minimum 5 dagers tilvenning.
- Tilvenningssamtale etter oppstart – evaluering sammen med foreldrene om hvordan de har opplevd tilvenningen.
- Oppfordring til å komme på besøk i løpet av sommeren/ukene før oppstart.

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Tilvenningsuker på våren – Barna besøker sin nye avdeling sammen med kjente voksne fra nåværende avdeling i to uker. Barna skal få mulighet til å bli kjent med den nye avdelingen, de voksne og barna som går der.
- Hyppige besøk til storbarnsavdelingens inne- og uteområder det siste halvåret de begynner der.
- Foreldremøte for barn som begynner på stor avdeling.
- Oppstartssamtale med pedagogisk leder på ny avdeling før sommerferien.

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

- Fellesarrangementer: barn fra barnehager i nærmiljøet møtes for å bli kjent.
- Øver på selvstendighetstrening.
- Går på skolebesøk.
- Har fast førskolegruppe.
- Barnesamtaler og overgangssamtaler.

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, holder seg faglig oppdatert, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: «En lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid.» Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Faglig påfyll, refleksjoner og jevnlig evalueringer på alle møter.
- Forskningsbasert kompetanseheving gjennom CLASS og Barnet først.
- Årlig ekstern og intern observasjon av en CLASS- observatør som er med på å styrke kvalitetsarbeidet vårt.
- Kontinuerlig arbeid med tilbakemeldingskulturen som skal bidra til læring og utvikling i personalet.
- Veiledning.
- Lærende møter.

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Ledermøter brukes til faglig utvikling og felles planlegging på tvers av avdelinger.
- Årsplanen skrives i samarbeid med pedagogene.
- Vi følger FUS sin implementering for Barnet først.
- Gjennom månedlige personalmøter og fem planleggingsdager i året sikrer vi at alle ansatte bidrar aktivt til planlegging og utvikling i barnehagen.

Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

- Årlig vurdering gjennom en CLASS observasjon som gjennomføres av ekstern observatør.
- Årlige interne observasjoner av våre egne observatører innenfor CLASS.
- Foreldreundersøkelsen som sendes ut av UDIR.
- Interne evalueringer etter endte perioder og temaer.

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Pedagogisk dokumentasjon som månedsbrev, ukensnytt, dagen i dag eller annen type dokumentasjon brukes for å synliggjøre prosessene i barnas lek, kreative uttrykk, undring og sosial kompetanse.
- Personalet reflekterer rundt praksis på ledermøter, personalmøter og avdelingsmøter. Dette gir rom for konstruktive tilbakemeldinger og en god videre utvikling.
- Bilder fra hverdagen på Mykid brukes til refleksjon sammen med barna og ut til foreldre.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Dersom barnehagen eller foreldrene er bekymret for et barns utvikling, kan barnehagen gjøre en særskilt kartlegging for å avklare behov for samarbeid med eksterne hjelpeinstanser.
- Vi har nært samarbeid med barnas hjem og andre hjelpeinstanser.
- Barna deles ofte i små grupper.
- Vi har en fleksibel dagsrytme, noe som bidrar til å skape en trygg ramme for lek og utfoldelse.
- Vi har et inkluderende miljø med plass til alle barn.

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

- Utarbeider planer hvor de ulike fagområdene er i fokus for å sikre at barna får utvikle kunnskap og erfaring innen alle fagområdene.
- Arbeid med de ulike fagområdene inkluderes i barnas lek og ut ifra deres interesser gjennom bruk av ulikt materiell, bøker, musikk, varierte aktivitet og opplevelser. Fagområdene inkluderes også inn i planlagte pedagogiske aktiviteter for å fremme undring og forståelse.
- Barnas lek er et viktig utgangspunkt for arbeidet med fagområdene i vår barnehage.

